

EPIFANIA DEL SENYOR

Santa Església Catedral Basílica de Sant Pere de Vic, 6 de gener del 2014

La festa de l'Epifania que estem celebrant és una de les més importants per a tots els cristians que no som originaris del poble hebreu, sinó de les nacions paganes, a les quals Déu no havia fet cap promesa. La festa que avui celebrem ens mostra que la intenció de Déu era cridar tots els pagans, tots els pobles sense cap distinció, a la fe en Jesucrist. Per això aquesta festa és tan significativa. La mateixa paraula «epifania» significa «manifestació esplèndida». Crist avui es manifesta a tots els pobles, en l'esplendor de l'estrella encesa en el cel i en el signe pobre de l'infant nascut a Betlem, en braços de Maria.

Aquells mags vinguts de l'Orient que esmentava l'evangeli són expressió de la resposta a la crida de Déu, en Crist, a tots els pobles. L'estrella que es va encendre en el cel era anunci per a tots els homes. Certament que aquells savis vinguts de terres llunyanes vers la terra d'Israel eren entesos en els astres, però també tenien, al mateix temps, grans coneixements religiosos i filosòfics. Ells, per mitjà de l'observació dels astres, foren capaços d'anar més enllà de la simple física i mecànica. Tot això expressa que eren dels homes que saben anar sempre més enllà, en recerca de més veritat i més amor. Ha reflexionat Benet XVI en el seu llibre *Jesús de Natzaret*: «Els homes de qui parla Mateu en el seu evangeli no eren solament astrònoms. Eren "savis"; representaven la dinàmica d'anar més enllà de si mateixos, intrínseca a les religions; una dinàmica que és recerca de la veritat, recerca del veritable Déu i, doncs, també filosofia en el sentit originari de la paraula... Podem dir amb raó que ells representen el camí de les religions cap a Crist, com també l'autosuperació de la ciència amb vista a ell» (p. 82).

Podem dir que en aquests mags d'Orient som representats tots els homes que portem en el nostre cor el desig de Déu, la recerca de Déu. La qüestió de Déu és el tema fonamental per a tota persona humana. L'home és l'única criatura que porta en el seu cor la set d'infinít, la recerca contínua del rostre en què pugui trobar la plenitud de la veritat, de l'amor i de la bellesa. Aquesta és la seva grandesa i la font de veritable humanitat. Per això no ens hem de sentir estranys els qui cerquem Déu en el camí de la fe. Això ens fa profundament humans i això ens obre a la vida en plenitud; vida que sempre és recerca de més veritat, més amor i més bellesa. Aquells savis vinguts de terres llunyanes van percebre en l'estrella sorgida al cel un missatge d'esperança. Per això es van posar en camí. Sols el qui té esperança es posa en camí. El qui té un horitzó ample al davant és capaç d'arriscar, sabent que hi ha un camí per fressar; no un camí cap al no-res, sinó un camí ple de sentit. El qui creu en Déu és sempre portador d'esperança, àdhuc quan sembla que humanament no n'hi ha.

I a l'inrevés, quan no hi ha ni recerca sincera de Déu, ni fe en el cor de la persona humana, sorgeixen la por, la inseguretat, que fan caure en els paranys de la falsedat, com l'orgull buit del materialisme, del cientisme, o la falsedat de la superstició, la idolatria, l'endevinació, la màgia, l'espiritisme, l'astrologia. En l'encíclica sobre l'esperança del papa Benet XVI, *Spe salvi*, hi trobem la següent reflexió: «No són els elements del cosmos, les lleis de la

matèria, el que en definitiva governa el món i l'home, sinó que és un Déu personal que governa les estrelles, és a dir, l'univers: l'última instància no són les lleis de la matèria i de l'evolució, sinó la raó, la voluntat, l'amor: una Persona» (núm. 5). Aquesta gran veritat d'un Amor com a fonament de tota realitat és font de l'autèntica llibertat en el cor de l'home. L'anunci de Jesús és sempre camí de llibertat per als homes i els pobles.

En la segona lectura que ens ha estat proclamada, sant Pau expressa clarament quin és el misteri amagat des de tots els segles i que ara se'ns ha revelat: *Des d'ara, per l'evangeli, tots els pobles, en Jesucrist, tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa.* Adonem-nos-en bé: l'anunci de l'evangeli està unit al misteri amagat des de tots els segles. L'evangeli és l'alegria de la salvació per a tots els pobles. Pau exulta davant aquesta novetat. El fet que les promeses de Déu s'adrecin més enllà del poble escollit i es propaguin en el món sencer constitueix, en efecte, una gran novetat. L'evangeli no sap res de fronteres, ni de races, ni de llengües, ni de cultures... L'evangeli és per a tots els homes, sense cap distinció. També per a tots els homes i dones que viuen entre nosaltres. També per als nostres familiars i amics, i per als qui no creuen en Jesús, siguin qui siguin, propers o llunyans, coneguts o desconeguts.

Sant Pau té clar que la revelació de Crist ha de ser comunicada a totes les nacions, i per això és apòstol de les nacions. Això és una cosa meravellosa que ens ha de fer exultar a tots nosaltres. Som cridats a beneficiar-nos de totes les promeses de Déu: el que semblava ser una realitat exclusiva del poble escollit, ens ha estat comunicat a nosaltres també, amb una infinita generositat. Perquè Pau va donar resposta a la crida a l'evangelització i, amb ell i després d'ell, tants i tants apòstols de Jesús arreu del món, nosaltres hem rebut la bona notícia de Jesús, l'alegria de l'evangeli.

L'epifania és, doncs, per a nosaltres l'ocasió d'una acció de gràcies i l'ocasió d'un nou alè missioner, ja que el fet de ser destinataris de la bona notícia ens fa al mateix temps col·laboradors en el projecte universal de Déu. Nosaltres hem estat tocats per la llum de Crist, però molts en tot el món, i molts ben a prop nostre, encara no han pogut veure la llum que resplendeix en el rostre de Jesús. Nosaltres hem de ser els testimonis de la llum del Senyor per a ells. Amb la nostra vida, amb la nostra pregària i amb les nostres capacitats de tota mena, hem de ser col·laboradors del projecte de Déu que vol la unitat de tots els pobles en l'Església de Crist.

Aquells mags, després d'un llarg camí, amb dificultats i perills, van arribar on era l'Infant Jesús. L'estrella es va aturar sobre el lloc on hi havia el nen. *La seva alegria va ser immensa* —ens narra l'evangelista—. *Entraren tot seguit a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare i, prostrats a terra, li presentaren el seu homenatge. Van obrir llavors les seves arquetes per oferir-li presents: or, encens i mirra.*

També avui nosaltres en el camí de la nostra fe en Crist tenim l'alegria de trobar Jesús en la celebració de l'eucaristia; és en braços de l'Església que nosaltres reconeixem Jesús. I la nostra fe ens porta a l'adoració de Jesús. No oblidem el gest propi dels mags i que l'Església ens demana: posar-nos

de genolls davant el misteri de Déu. Aquells mags li van oferir presents: or, encens i mirra. Aquests tres presents no són un regal qualsevol, sinó que tenen una significació profunda. L'or és el regal propi d'un rei. Ells reconeixien que aquell infant era «el rei dels jueus». L'encens és reconeixement de la seva divinitat. La mirra anuncia ja la seva mort. El qui és Déu i home és el rei que ve a donar la vida per la redempció de tots els homes. Per això la litúrgia, després de l'evangeli, ens ha fet l'anunci de les festes de l'any, tot recordant-nos que el centre de l'any litúrgic és la Pasqua de nostre Senyor Jesucrist.

Nosaltres, com direm en l'oració sobre les ofrenes, «avui ja no us oferim or, encens ni mirra, sinó que amb els dons que hem presentat, proclamem, immolem i mengem nostre Senyor Jesucrist». La nostra acció de gràcies, la nostra ofrena, la nostra adoració és sempre Jesucrist, en ell ho tenim tot i en ell tota la nostra vida arriba a plenitud.

Que santa Maria i sant Josep siguin els nostres intercessors, perquè guardem sempre en el nostre cor la fe en Jesús, en acció de gràcies i també amb el desig i la donació de ser portadors de Crist als nostres germans. Que avui i sempre, com aquells sants mags, tinguem el cor ben despert per a descobrir els signes de Crist en la nostra vida i ens llancem com ells a la cursa de la fidelitat a Crist, malgrat les dificultats i les temptacions.

Fem nostra avui de manera especial la pregària del papa Francesc en *Evangelii gaudium*:

«Verge i Mare, Maria,
vós que, moguda per l'Esperit,
acollíreu el Verb de la vida
en la profunditat de la vostra humil fe,
totalment lliurada a l'Etern,
ajudeu-nos a dir el nostre "sí",
davant la urgència, més imperiosa que mai,
de fer ressonar la Bona Notícia de Jesús. Amén.»